

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Τὸ Γ'. διεθνὲς Βυζαντινολογικὸν συνέδριον.

Μετά τὸ Βουκουρέστιον καὶ τὸ Βελιγράδιον ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν συγκεντρώσασα κατὰ τὸ Γ'. διεθνὲς Βυζαντινολογικὸν συνέδριον τοὺς σοφοὺς τῆς Εὐρώπης τοὺς εἰδικῶς περὶ τὴν ἔρευναν τοῦ Βυζαντινοῦ κόσμου ἀσχολουμένους, ἔδειξε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅποια εἶναι ἡ ἔκτασις τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν καὶ πόσον μέγα τὸ δι' αὐτὰς ἐνδιαφέρον καὶ τρανῶς ἐμαρτύρησεν ὅτι ὁ κλάδος οὗτος τῆς ἐπιστήμης ὁ πρὸ ὀλίγων δεκαετηρίδων ἐν δευτέρᾳ μοίρᾳ τιθέμενος ἀνεπτύχθη μέγας.

Εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο, εἰς τὸ ὅποιον ἀντιπροσωπεύθησαν τὰ Πατριαρχεῖα Κων/πόλεως, Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλεξανδρείας προσήλθον ὑπερδιακόσιοι σύνεδροι, ἀντιπρόσωποι κρατῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὁργανώσεων. Οὕτως ἡ Γερμανία ἀντιπροσωπεύθη ὑπὸ τῶν ἀκαδημικῶν Μονάχου καὶ Δρέσδης καὶ τῶν Πανεπιστημίων Βερολίνου, Βόννης, Βρεσλαύτης, Φραγκφούρτης, Γοττίγγης, Λειψίας, Μονάχου, Ρόστοκ καὶ Βυρτοβούργης, ἡ Αὐστρία ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας Βιέννης καὶ τῶν Πανεπιστημίων Βιέννης, Γράτς καὶ Ἰνσβρουκῆς, τὸ Βέλγιον ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Βρυξελλῶν, ἡ Βουλγαρία ὑπὸ τῆς ἀκαδημίας καὶ τοῦ Πανεπιστημίου Σόφιας, ἡ Δανία ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Κοπεγχάγης, ἡ Ἰσπανία ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Βαρκελώνης, ἡ Ἀμερικὴ ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Μίτσιγαν, ἡ Γαλλία ὑπὸ τῶν Πανεπιστημίων Παρισίων, Γρενόβλης, Στρασβούργου καὶ Κλερμόν Φερράν, τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου, τῆς Σορβόνης, τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρείας τῶν ἀρχαιοδιφῶν τῆς Γαλλίας, τοῦ Βυζαντινοῦ Ἰνστιτούτου Παρισίων καὶ τοῦ Μουσείου τοῦ Λούβρου, ἡ Οὐγγαρία ὑπὸ τῶν Πανεπιστημίων Βουδαπέστης καὶ Δέβρεσεν, ἡ Ἰταλία ὑπὸ τῶν Πανεπιστημίων Ρώμης, Παδούης καὶ Παλέστρου, ἡ Νορβηγία ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Ὁσλο, ἡ Πολωνία ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Ποζνανίας, ἡ Ρουμανία ὑπὸ τῆς Ρουμανικῆς ἀκαδημίας καὶ τῶν Πανεπιστημίων Βουκουρεστίου, Ἰασίου καὶ Τσερναούσης, ἡ Τσεχοσλοβακία ὑπὸ τῶν Πανεπιστημίων Καρόλου Δ', τοῦ Γερμανικοῦ, τοῦ Ρωσικοῦ, ἡ Γιουγκοσλαβία ὑπὸ τῶν ἀκαδημικῶν Βελιγραδίου καὶ Ζάγρεπ, τῶν Πανεπιστημίων Βελιγραδίου, Ζάγρεπ, Λιουβλιάνας, Σκοπεῖαν καὶ ἡ Ὁλλανδία ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου Λέυδεν.

Τὸ Συνέδριον διηρέθη εἰς 4 μῆματα, φιλολογικόν, ιστορικόν, ἀρχαιολογικόν, καὶ Βυζαντινοῦ δικαίου καὶ ἱατρικῆς, ἅτινα συνεδρίαζον ἐν τῇ Σιναΐᾳ Ἀκαδημίᾳ τῷ Ἐθνικῷ καὶ Καποδιστριακῷ Πανεπιστημίῳ, καὶ εἰς τὰς δύο αἰθούσας τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας. Εἰς 19 συνεδρίας τῶν τμημάτων καὶ εἰς 2 κοινὰς ἐγένοντο 129 ἀνακοινώσεις, ἃς καὶ ἠκολούθουν λίαν διαφωτιστικαὶ συζητήσεις.

Λεπτομερῇ πρακτικὰ τῶν συνεδριῶν, ἀνακοινώσεων καὶ συζητήσεων θὰ ἐκδώσῃ ἐν καιρῷ ἐν ἰδίῳ τόμῳ ἡ ὁργανωτικὴ τοῦ συνεδρίου Ἐπιτροπὴ, δι' ὃ ἀποφεύγομεν νὰ σημειώσωμεν ἐνταῦθα τίνες τίνα ἀνέπτυξαν θέματα. Δὲν κρίνομεν ὅμως ἄσκοπον, ἔνεκα τῆς γενικῆς αὐτῶν φύσεως, ν' ἀναφέρωμεν τὰς εἰς τὴν ὁλομέλειαν τῶν συνεδριῶν ὑποβληθείσας εὐχὰς τῶν τμημάτων τὰς ὁμοφώνως ἀποδεκτὰς γενομένας.

Αἱ εὐχαὶ αὗται εἶναι αἱ ἑξῆς.

1) Νὰ συσταθῇ ἐπιτροπὴ εἰδικῶς ἀσχολουμένων περὶ τὸ κανονικόν δίκαιον, ἵνα αὕτη ἐκδώσῃ ἐν Corpus τῶν ἱερῶν κανόνων τῆς ὁρθοδόξου ἐκκλησίας. (Πρώταις τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτου.)

2) Νά δημοσιευθῶσι τὰ μουσικοῦ περιεχομένου χειρόγραφα, τοῦτο δὲ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς. Τὴν πρότασιν ἔκαμεν ὁ Δανὸς καθηγητὴς κ. Hoëg, τὴν συνεπλήρωσε δὲ ὁ ἀοιδίμος ἐν Μονάχῳ καθηγητὴς κ. A. Heisenberg, προσθέσας ὅτι ἐλπίζει ὅτι ἰδιαίτεραν πρὸς τοῦτο φροντίδα θὰ καταβάλλῃ ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία.

3) Νά δημοσιευθῇ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐν Corpus τῶν Βυζαντινῶν ἐπιστολογράφων. (Πρότασις τοῦ Οὐγγρου καθηγητοῦ κ. Vari.)

4) Ν' ἀναλάβῃ ἡ αὐτὴ Ἀκαδημία τῶν Ἀθηνῶν τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς ἔκδοσιν τῶν Βασιλικῶν. (Πρότασις τοῦ Γάλλου καθηγητοῦ κ. P. Collinet.)

5) Νά δημοσιεῖται ἡ Ἀκαδημία τοῦ Βελιγραδίου εὐρετήριον τῶν Σλαβικῶν χειρογράφων τῶν περιεχόντων μεταφράσεις Βυζαντινῶν κειμένων νομικοῦ περιεχομένου. (Πρότασις τοῦ αὐτοῦ κ. Collinet.)

6) Νά ἐνισχυθῇ ἡ μελέτη τῶν ἱστορικῶν πηγῶν τῶν ἀρχαίων τῆς Δύσεως, αἵτινες ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἐν Ἀνατολῇ Φραγκοκρατίαν. (Πρότασις τοῦ κ. Σπ. Θεοτόκη) καὶ

7) Νά καταβάλωσιν αἱ ἐνδιαφερόμεναι Κυβερνήσεις ποσὰ πρὸς ἴδρυσιν ἰνστιτούτου, σκοπὸς τοῦ ὁποίου νὰ εἶναι ἡ ἔκδοσις Βυζαντινῆς Ἑγκυκλοπαιδείας. (Πρότασις τῆς Α. Ἑξοχότητος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑξωτερικῶν Ὑπουργοῦ κ. Α. Μιχαλακοπούλου.)

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ συνεδρίου ἐδόθη εἰς τοὺς κ. συνέδρους εὐκαιρία, ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὸ νέον Βυζαντινὸν Μουσεῖον, κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν ἐγκαινίων αὐτοῦ, τὰς ἐν τῷ Παρθενῶνι Βυζαντινὰς τοιχογραφίας, τοὺς Βυζαντινοὺς ναοὺς τῶν Ἀθηνῶν, τὴν σπουδαίαν συλλογὴν εἰκόνων τοῦ κ. Διονυσίου Λοβέρδου καὶ τὴν μονὴν Δαφνίου. Πλείστοι δ' αὐτῶν συμμετέσχον τῆς εἰς Μονεμβάσιαν καὶ Μυστρᾶν ἐκδρομῆς, εἴτα δὲ τῆς εἰς Ν. Ἀγχιάλον καὶ Θεσσαλονίκην, ἔνθα εἶδον τὰς γενομένας ἀνασκαφὰς καὶ ἀναστηλώσεις μνημείων.

Ἐκτὸς δὲ τῶν ἑορτῶν τῶν γενομένων πρὸς τιμὴν τῶν κυρίων συνέδρων δέον νὰ ἐξαρθῇ καὶ ὁ ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῷ τῶν Ἀθηνῶν τελεσθεὶς ἐπιβλητικὸς Βυζαντινὸς ἑσπερινὸς ὁ διοργανωθείς ὑπὸ τοῦ ἀόκνου πρὸς τοῦτο ἐργασθέντος ἡμετέρου συμβούλου κ. Χουδαβερδόγλου-Θεοδότου.

Χαίροντες διὰ τὴν ἀπόλυτον ἐπιτυχίαν τοῦ Γ'. διεθνoῦς Βυζαντινολογικοῦ συνεδρίου εὐχόμεθα παρομοίαν εὐδοκίμῃσιν εἶς τε τὸ τέταρτον τὸ μέλλον νὰ συνέλθῃ ἐν Σόφίᾳ τῆς Βουλγαρίας καὶ τὸ πέμπτον, οὗτινος ἔδραι θὰ εἶναι ἡ Φλωρεντία καὶ ἡ Ρώμη.

Τὸ Λεξικὸν τῆς Νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης.

Μετὰ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Χατζιδάκι συλλογὴν καὶ ἐξακρίβωσιν τοῦ γλωσσικοῦ ὅλκτου τῆς νέας Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἤρχισεν ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἡ τύπωσις τοῦ ἐπιστημονικοῦ αὐτῆς Λεξικοῦ, οὗτινος τὰ πρῶτα τυπογραφικὰ φύλλα καὶ διενεμήθησαν εἰς τοὺς κυρίους συνέδρους τοῦ Γ'. διεθνoῦς Βυζαντινολογικοῦ Συνεδρίου τοὺς ἐιδικώτερον περὶ τὰ γλωσσικὰ ἀσχολουμένους.

Τὸ ἔργον, τοῦ ὁποίου ὁ πρῶτος τόμος θὰ εἶναι ἔτοιμος ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς ἔτους, πρόκειται νὰ πληρῶσῃ μέγα κενὸν ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ ἐρευνῇ, θὰ εἶναι δὲ ἀριστον βοήθημα οὐ μόνον διὰ τοὺς περὶ τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἱστορίαν ἀσχολουμένους, ἀλλὰ καὶ τοὺς Βυζαντινολόγους καὶ τοὺς περὶ τὴν μελέτην τῆς κλασσικῆς ἀκόμη ἀρχαιότητος διατρίβοντας, ἀφ' οὗ ἐν ταῖς σελίσιν αὐτοῦ θὰ εὐρίσκωνται οὐ μόνον ἱστορικῆς σημασίας λέξεις, ἀλλὰ καὶ σημασίαι καὶ τύποι, ἐξ ὧν θὰ πιστοποιητῇ ἡ ἀκρίβεια πολλῶν μέχρι τοῦδε ἀμφιβαλλομένων ἢ παρανοουμένων γλωσσικῶν στοιχείων.

Τοῦ πολυτίμου ἔργου ἀπαραίτητον συμπλήρωμα θὰ ᾔητο ἀναμφιβόλως καὶ ἐν λεξικὸν τῆς μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, κατὰ τὰς νεωτέρας ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιστήμης

συντεταγμένον, τὴν δημοσίευσιν τοῦ ὁποίου, ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν μελετῶν ἡμῶν, ὁλοφύχως εὐχόμεθα.

Ἀνασκαφαὶ Χριστιανικῶν μνημείων κατὰ τὸ ἔτος 1930.

1. Ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Σωτηρίου συνεχίσθησαν καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἱ ἀνασκαφαὶ τῶν Θεσσαλικῶν Θηβῶν (Ν. Ἀγχιάλου). Πλὴν συμπληρωτικῶν τιμῶν ἐρευνῶν εἰς τὰς ἀνευρεθείσας κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη δύο μεγάλας Χριστιανικὰς βασιλικὰς τοῦ Ε' μ. Χ. αἰῶνος, ἐνηργήθη νέα ἀνασκαφὴ εἰς ἀπαλλοτριωθὲν γήπεδον (Ζορμπᾶ), ἐνθα ἀπεκαλύφθησαν μέρη μεγάλου κτίσματος μετὰ ψηφιδωτῶν δαπέδων καλῆς τέχνης (θέματα: γεωμετρικαὶ διακοσμήσεις, ζῷα καὶ πτηνὰ μεμονωμένα ἢ ἀνὰ δύο συμμετρικῶς διατεταγμένα καὶ πίνοντα ἐξ ἀγγείων κ.τ.τ.). Τὰ μωσαϊκὰ ταῦτα κοσμοῦσι τὰ δάπεδα διαμερισμάτων τοῦ κτιρίου. Τὰ ἀνευρεθέντα γλυπτὰ ἀρχιτεκτονικὰ μέλη εἶναι Κορινθιάζοντα καὶ κυβοειδῆ κιονόκρανα μετ' ἐπιθημάτων, κοσμούμενα ὑπὸ σταυρῶν, μαρμάρινα πλαίσια θυρῶν μετὰ γλυφῶν, ἀνευρέθησαν δὲ καὶ θωράκια, ὅμοια πρὸς τὰ τῶν Χριστιανῶν βασιλικῶν. Κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ συνεχισθῇ ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη καὶ θὰ προσδιορισθῇ τὸ ἀνευρεθὲν νέον ἀξιολογώτατον μνημεῖον τῆς μεγάλης ταύτης παλαιοχριστιανικῆς πόλεως τῆς Θεσσαλίας, ἣτις παρέμεινεν ἄγνωστος μέχρι τοῦδε.

2. Ἑτέρα ἀνασκαφὴ ἐνηργήθη ὑπὸ τῶν καθηγητῶν Γ. Σωτηρίου καὶ Α. Ὁρλάνδου ἐν Νικοπόλει τῆς Ἠπείρου. Καὶ ἐνταῦθα ἐσυνεχίσθη ἡ ἀποκάλυψις τῆς πέρυσιν ἀνευρεθείσης δευτέρας μεγάλης βασιλικῆς τῆς Νικοπόλεως, ἣτις, ἔνεκα τῶν μεγάλων αὐτῆς διαστάσεων καὶ τῆς θέσεως ἐνθα εὐρίσκεται (εἰς τὸ κέντρον τῆς Βυζαντινῆς πόλεως), θεωρεῖται ὡς ἡ μητρόπολις τῆς Νικοπόλεως. Ἐφέτος ἀπεκαλύφθη ὁλόκληρον τὸ ἱερὸν βῆμα τῆς βασιλικῆς καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ κυρίως ναοῦ. Εἶναι μεγάλη πεντάκλιτος βασιλικὴ τοῦ Ε' αἰῶνος μετὰ ἑγκαρσίου κλίτους, τὸ ἱερὸν δὲ βῆμα διατρεῖ τὸ Σύνθρονον, τὴν κάτω πλάκα τῆς ἀγ. Τραπεζῆς καὶ ἰχνη τῆς σολέας, ἣτις ἔχει ἀξιόλογον σχῆμα καὶ ἐξηγεῖ τὴν ἐξέλιξιν, ἣν ὑπέστη κατὰ καιροῦς ἡ μορφή τῶν κηκλίδων τοῦ ἱεροῦ βήματος. Καὶ ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη θὰ συνεχισθῇ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

Βυζαντινὸν Μουσεῖον.

Τὴν 12ην Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1930, ἐπ' εὐκαιρίᾳ καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις συγκροτηθέντος Γ' Διεθνoῦς Συνεδρίου τῶν Βυζαντινῶν σπουδῶν, ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου Βυζαντινοῦ Μουσείου, ὀριστικῶς πλέον ἐγκατασταθέντος εἰς τὸ ἐν τῇ ὁδῷ Κηφισσίας μέγαρον τῆς Δουκίσσης τῆς Πλακεντίας καὶ εἰς τὸν περὶ αὐτὸ χώρον, καταλλήλως διασκευασθέντα. Ἡ διάταξις τοῦ νέου Μουσείου εἶναι ἡ αὐτὴ μὲν πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ μέχρις Αὐγούστου 1930 ἐν τοῖς ὑπογείοις τῆς Ἀκαδημίας φιλοξενουμένου Βυζαντινοῦ Μουσείου, μεγάλως ὁμως βελτιωμένη καὶ συμπληρωμένη.

Εἰς τρεῖς αἰθούσας τοῦ κάτω ὁρόφου προσεδόθη ἡ μορφή παλαιοχριστιανικῆς βασιλικῆς, σταυροειδοῦς Βυζαντινοῦ ναοῦ μετὰ τρουλλοῦ καὶ μονοκλίτου μεταβυζαντινῆς ἐκκλησίας, ἐτέθησαν δὲ εἰς αὐτάς σχετικὰ ἀντικείμενα παλαιοχριστιανικῆς καὶ Βυζαντινῆς γλυπτικῆς ὡς καὶ δείγματα μεταβυζαντινῆς ζωγραφικῆς καὶ μικροτεχνίας. Τὰς αἰθούσας τοῦ ἄνω ὁρόφου κατέλαβον αἱ Βυζαντιναὶ καὶ μεταβυζαντιναὶ εἰκόνες, χρονολογικῶς καὶ κατὰ ῥυθμούς κατατεταγμένα, καὶ τὰ μικροτεχνήματα. Ἔργα Βυζαντινῆς ζωγραφικῆς ἐτοποιητέθησαν καὶ εἰς τὰς Πτέρυγας τοῦ Μουσείου καὶ εἰς μὲν τὴν ἀριστερὰν ἐτέθησαν οἱ εἰκονογραφικοὶ τύποι, εἰς δὲ τὴν δεξιὰν ἀντίγραφα μωσαϊκῶν καὶ τοιχογραφιῶν ἐξ ὧν τῶν μερῶν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ χώρος τοῦ νέου Μουσείου ἐπιτρέπει, ἵνα σὺν τῷ χρόνῳ συγκεντρωθῇ ἐν αὐτῷ πλούσιον ὕλικόν, ὥστε νὰ ἀποκτήσῃ οὐ μόνον ἡ Ἑλληνικὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ καθόλου Βυζαντινολογία ἐν κέντρον μελέτης, τὸ νέον Βυζαντινὸν Μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν.

Ἔργασίαι ἀναστηλώσεως καὶ συντηρήσεως Βυζαντινῶν μνημείων.

Κατὰ τὸ 1930 ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τοῦ τμήματος ἀναστηλώσεως ἀρχαίων μνημείων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, τοῦ διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Α. Ὁρλάνδου, αἱ κάτωθι ἐργασίαι στερεώσεως Βυζαντινῶν μνημείων.

1) Ἐν Σκρίπου τῆς Βοιωτίας ἐστερεώθη ὁ ὑπὸ τῶν σεισμῶν ἀπὸ μακροῦ χρόνου διεργηγμένος καὶ ἐτοιμόρροπος Βυζαντινὸς ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (873/4 μ. Χ.) κατασκευασθέντων ἐν τῷ ἐσωτερικῷ αὐτοῦ τεσσάρων τόξων (ζωνῶν) ἐκ σιδηροπαγοῦς σκυροκονιάματος, διὰ τῶν ὁποίων ὑπεστηρίχθησαν τὰ μέτωπα τῶν τεσσάρων μεγάλων καμαρῶν, ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ τρούλλος. Ἐξησφαλίσθησαν ἐπίσης οἱ καλύπτοντες τὴν πρόθεσιν, τὸ διακονικὸν καὶ τὸν νάρθηκα κυλινδρικοὶ θόλοι, ὑπολείπεται δὲ μόνον ἡ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος στερέωσις καὶ συμπληρώσις τοῦ τρούλλου, ἵνα τὸ πολυτιμον τοῦτο διὰ τῶν ἱστορίαν τῆς Βυζαντινῆς ἀρχιτεκτονικῆς μνημείον, ἐπανακτήσῃ τὴν παλαιάν του ἀριότητα.

Κατὰ τὴν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν, γενομένης τῆς ἐκσκαφῆς τῶν διὰ τὰ τόξα θεμελίων, εὐρέθη εἰς βάθος 0.70 ἀπὸ τοῦ σημερινοῦ δαπέδου μωσαϊκὸν μετὰ γεωμετρικῶν κοσμημάτων δάπεδον, δυστυχῶς λίαν ἐφθαρμένον.

2) Ἐν Θεράπναις τῆς Λακωνίας ἐστερεώθη τὸ καθολικὸν τῆς ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα, ὅπερ παρουσίαζε σπουδαῖα ῥήγματα κατὰ τε τὴν κλεῖδα τῶν θόλων καὶ τὰ ἄνω μέρη τῶν ἐξωτερικῶν τοίχων. Ἰσχυροὶ σιδηροὶ κλοιοὶ καὶ ἐλκυστήρες τοποθετηθέντες εἰς τὰς καταλλήλους θέσεις θέλουσι συντελέσει εἰς τὴν ἀποσόβησιν τῶν σοβαρῶν καταστροφῶν, αἵτινες ἡπείλουν τὸ ἐν λόγῳ καθολικόν.

3) Ἐν Μυστρῇ ἐγένετο νέα ἐπισκευὴ τῆς διαρρεούσης κεραμώσεως τῶν ναῶν Ἁγ. Δημητρίου, Ἐθαγγελιστρίας καὶ Ἁγ. Σοφίας, παρεμποδισθείσης τῆς διεισδύσεως τῶν τόσον καταστρεπτικῶν διὰ τὰς πολυτίμους τοιχογραφίας ὁμβρίων ὕδατων.

4) Ἐν Καστορίᾳ ἐλήφθη μέριμνα περὶ μικρῶν ἐπισκευῶν τῶν αὐτόθι κομψῶν Βυζαντινῶν ναῶν, γενομένων ἐποπτεία τοῦ ἐπιμελητοῦ Γυμνασιάρχου κ. Τσαμίση.

5) Ἐν Καίσαριανῇ τῆς Ἀττικῆς ἐγένετο ἡ κατεδάφισις τοῦ ἄνω ὁρόφου τῶν μεταγενεστέρων κτισμάτων τῆς νοτίου πλευρᾶς τῆς μονῆς, αἵτινα καὶ ἐτοιμόρροπα ἦσαν καὶ λόγῳ τοῦ νεωτερικοῦ των σχεδίου ἀπετέλουν δυσαρμονίαν πρὸς τὰ λοιπὰ μοναστικά κτήρια.

Ἔργασίαι τῆς Ἐφορείας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων.

Ὁ Ὁφθαλμολόγος Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων κ. Α. Ξυγγόπουλος κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος μετέβη εἰς Ζάκυνθον, ὅπου προέβη εἰς τὴν συστηματικὴν καταγραφὴν τῶν ἐν ταῖς ὑπερπεντήκοντα ἐκκλησίαις τῆς πόλεως Ζακύνθου εὐρισκομένων φορητῶν εἰκόνων.

Ἐπίσης μετέβη εἰς Ἰωάννινα πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐκεῖ μεσαιωνικῶν μνημείων καὶ μελέτην τοῦ ἐν τῇ Ζωσιμαίᾳ Σχολῇ Ἰωαννίνων ἀποκειμένου χειρογράφου τοῦ Βαριλάμ καὶ Ἰωάσαφ κοσμουμένου ὑπὸ πολλῶν σπουδαιοτάτων μικρογραφιῶν. Περὶ τοῦ χειρογράφου τούτου ἐποιήσατο ἀνακοίνωσιν ἐν τῷ κατ' Ὀκτώβριον συνελθόντι ἐν Ἀθήναις Γ' Βυζαντινολογικῷ Συνεδρίῳ.

Κατὰ μῆνα Αὐγούστου μετέβη εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς συνέχισιν τῶν ἐρευνῶν του ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Ὁσίου Δαβὶδ, κατόπιν δὲ εἰς Ἁγίον Ὅρος, ὅπου παρέμεινεν ἕνα καὶ πλέον μῆνα συνεργαζόμενος μετὰ τοῦ κ. G. Millet διὰ τὸν περὶ τῆς Ἀρχιτεκτονικῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους τόμον, ὅστις θέλει ἐκδοθῇ προσεχῶς ἐν Παρίσις.

Τὸ εὐρετήριο τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος.

Ὁ ἀκάματος μεσαιωνοδίφης καὶ μελετητὴς τῶν ἐν διαφόροις βιβλιοθήκαις τῆς Εὐρώπης Βυζαντινῶν χειρογράφων, ἀοίδιμος Σπυρίδων Λάμπρος, γνωστὸν εἶναι πόσον συν-

έβαλεν εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ Βυζαντινοῦ κόσμου διὰ τῶν εἰς ἴδια βιβλία ἢ τεύχη ἐκδοθει-
σῶν μελετῶν του. Μέγα μέρος ἐν τούτοις τῆς ἀγάπης καὶ μερίμνης του συνεκέντρωσεν
ἡ ἐκδοσις τοῦ περισπουδάστου περιοδικοῦ του «Νέου Ἑλληνομνήμονος», οὗτινος καὶ
ἐξέδωκεν ὁ ἴδιος δεκατέσσαρας τόμους, ἀφήσας ὑλικὸν καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς ἀκόμη,
ὧν ἑπτὰ ἐδημοσίευσεν ὁ καθηγητὴς κ. Κ. Δυοβουνιώτης.

Αἱ πολῦτιμοι ἱστορικαί, τοπωνυμικαί, λαογραφικαί, γραμματολογικαί, παλαιογραφι-
καί, γλωσσικαί, περὶ τέχνης κτλ. μελέται, αἵτινες ἔχουσιν ἀφθόνως κατασπαρῆ εἰς τοὺς
διαφόρους τόμους τοῦ περιοδικοῦ τούτου, διέφευγον πολλάκις τὴν προσοχὴν τῶν ἐρευν-
νητῶν, οἵτινες εὐχαρίστως θὰ ἔβλεπον τὴν δημοσίευσιν ἐνὸς ἐπιστημονικοῦ εὐρετηρίου
τῶν περιεχομένων τοῦ ἔργου. Τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην εὐτυχῶς ἐξεπλήρωσεν ἡ ἐπιμελεία
τοῦ κ. Γ. Χαριτάκη δημοσίευσίς τοῦ «εὐρετηρίου τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος».

Ὁ ἐκ σελίδων 605 τόμος ὁ μὲ πολλὴν ἀκρίβειαν συγκροτηθεὶς, μετὰ σύντομον πρό-
λογον, ἐν ᾧ ἀναφέρεται ἡ μέθοδος ἣν ἠκολούθησεν ὁ ἐκδότης, καὶ σύντομον ἀφήγησιν
τῶν ἀφορῶντων εἰς τὸν βίον καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ ἐκλιπόντος σοφοῦ, διαιρεῖται εἰς δύο
τμήματα. Ἐν τῷ πρώτῳ τούτων (σελ. 5-133) περιλαμβάνεται συνοπτικὸς πίναξ τῶν
περιεχομένων ἐκάστου τόμου τοῦ Ν. Ἑλληνομνήμονος, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, τῷ καὶ μεγα-
λυτέρῳ, (σελ. 137-605) πλήρης ἀλφαβητικὸς πίναξ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. Τὸ εὐρε-
τήριον τοῦτο, διευκολύνον τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ πλουσίου καὶ πολυτίμου ὑλικοῦ τοῦ
Ν. Ἑλληνομνήμονος θὰ προσφέρῃ ἀναμφιβόλως μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐρευνητάς,
διὰ τὰς μελέτας τῶν ὁποίων εἶναι ἀπαραίτητον βοήθημα.

